

เทศน์อบรมฆราวาส
ณ ภูมิภาคกลางน้ำ สวนแสงธรรม กรุงเทพมหานคร
เมื่อค่ำวันที่ ๑๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรียนเฉพาะที่จะแก้กิเลส

วันนี้ที่ไปเทศน์บริษัทสยาม หัวหน้าเขาพูดนำฟังนะ นั้นเวลาพิจารณาไปมันเป็นอย่างเขาว่า ที่จับได้ก็คือว่ามันขัดธรรมชาติ คือทุกสิ่งทุกอย่างเป็นธรรมชาติทั้งนั้น แต่จิตนี้มันคะนองมันติดนั่นติดนี่ปรุงนั่นปรุงนี่ เคยภาวนาอยู่แถวไหน บ้านไหนกิ่งเอราวัณว่างั้น จะเป็นในถ้ำเอราวัณหรือว่าถ้ำใดก็ได้ไม่รู้ เพราะแถวนั้นมีภูเขามากหลายลูก ถ้ำเอราวัณจริงๆ เราเดินไปถ้ำทางมองไปก็เห็นอยู่ มองเห็นหน้าถ้ำ จึงทราบว่ เวลาเขาบวชเราก็ไม่ได้ถามว่า ทำในวัดถ้ำเอราวัณเองหรืออะไร สงสัย ที่ว่าเจองูเห่านะ โอ๊ะ งูจงอางๆ ตัวใหญ่ เขาก็ไม่ทำไม ตามธรรมชาติงูจงอางนั้นไม่ค่อยทำร้ายใคร ไม่ค่อยแสดงฤทธิ์

เรารู้นิสัยงูจงอางได้พอสมควร เพราะในวัดเราเริ่มแรกมีงูจงอางประจำวัดอยู่นั้นเลย เราเข้าไปสร้างวัดที่แรก มีบริเวณปลูกศาลาเล็กๆ พอได้อาศัย ไปๆ มาๆ เห็นงูจงอางตัวหนึ่ง ตัวมันดูเหมือนเต่าคอดหัว เห็นมันมานี้ งูจงอาง มันมาอะไรไอนี้ เราว่างั้นนะ หยอกเล่นมัน มึงมาอะไรที่นี่ มึงอย่ามาที่นี้นะ ยักษ์มันเยอะ เดี่ยวเขามาเจอแล้ว เขาม่ามึงนะ มึงหนีไป เราก็อ้ว เขาก็ไปของเขารรรรดา เราก็อ้วไล่อะไร เขาก็อยู่กันอย่างนั้นละกับพระ ผ่านไปผ่านมาพระก็ไม่สนใจกับเขา เลยกลายเป็นสัตว์เลี้ยงไป ไม่กลัวคน

งูจงอางไม่ค่อยแสดงฤทธิ์ ไม่ค่อยแสดงฤทธิ์ ไม่เหมือนงูทางมะพร้าวที่ชอบชูชอบแผงฤทธิ์ แต่มันก็ไม่มีพิษละงูทางมะพร้าว แต่มันชอบแผงฤทธิ์ ทำท่าขู่ฟ่อๆ แต่งูจงอางนี้ ไม่เฉย เขาก็อยู่นั้นมาตั้งแต่ ๒๔๙๘ กำลังจะสิ้นปี ๙๘ อย่างเข้า ๙๙ เราไปสร้างวัดที่นั่น เขาก็อยู่นั้น เห็นเขาอยู่นั้นแล้ว ผ่านไปผ่านมาเจอกันอยู่เรื่อย เขาก็ดูเหมือนจะไม่ค่อยสนใจกับเรา ไม่กลัว ไอ้เราก็ไม่แสดงอาการอะไรให้เขากลับ ไปๆ มาๆ พบกันอยู่เรื่อยๆ ตัวเต่าคอดหัว ที่นี้เมื่อเขาอยู่นานเข้าๆ ก็เลยเป็นเหตุให้สั่งสอนพระ ไม่ใช่สอนนะ สั่งพระเลย

บอกว่างูอย่าไปหยอกไปเล่นกับเขานะ ให้ต่างคนต่างอยู่ต่างเฉยพบกันก็พบไป ผ่านไปผ่านมารรรรดา ไม่ต้องแสดงอาการปฏิกิริยาอะไรกับเขา หยอกเล่นอะไรห้าม เราบอก คือสัตว์เหล่านี้เขาจะไม่ทราบว่หยอกเล่นหรือไม่หยอกเล่น เขาจะถือว่าจริงกับเขาทั้งนั้น เมื่อแสดงกริยาออกไปนั้น เขาว่ามีจริงจังกกับเขา เขาก็จะทำต่อสู้อยู่ เราว่า ถ้าหนักมากกว่านั้นไปเขาจะโกรธ เรบอก แล้วโกรธก็ผูกโกรธผูกแค้น เวลาไปเจอกันที่

หลังเขาเจอเราก่อน ผูกกรรมผูกเวรเขาทำเราได้ง่ายเราว่าง บอกระฆังทั้งวัดเลย ห้ามไม่ให้เล่นบอกตรงๆ เลยไม่ว่าใครก็ตามไปเจอที่ไหน เขายู้งยังงี้ก็ให้อยู่ตาม เรื่องของเขาเราจะผ่านไปก็ไปเลยธรรมดา ไม่ต้องมีอากัปกิริยาอะไรกับเขา

เขาก็อยู่ของเขาอย่างนั้นละ พระก็ผ่านไปผ่านมา ทางพระมันทางแคบๆ ในวัด ป่าบ้านตาด ทางพอไปได้ปิดกวาดไปนี่ เวลาเขาออกมา เราผ่านไปนี่ เขาจะนั่งกลางทาง เราก็ดูถ้าควรไปทางไหนเขาก็ไป ถ้าควรจะไปทางหัวเขาก็ไป เดินผ่านไปธรรมดา ไม่สนใจกับเขา พอเราไปสักเดี๋ยวเขาก็ไปของเขา ที่นั่นวันหนึ่งๆ เจอพระเท่าไรละ พระทั้งวัด เขาก็ไปมาอยู่นั่น แล้วเราก็สั่งพระแบบเดียวกันหมด ห้ามไม่ให้หยอกให้เล่น ไม่สนใจอะไรกับเขา แล้วเขาจะอยู่ธรรมดาของเขาเอง จะไม่มีอะไรกับเรา เราก็บอก แล้วเขาก็เป็นอย่างนั้นตลอดมา ไม่มีอะไรกับเรา

พระเจอเขาไม่ทราบว่าเป็นองค์เจอรวันหนึ่ง เขาเจอพระมากกว่าพระเจอเขา พระมีเป็นบางองค์เจอใช้ไหม แต่เขาไปไหนก็มีแต่พระ มันก็เจอ อย่างกุฎิเรามันก็ไป มันก็ค่อยโตขึ้นๆ เราก็เลยให้ชื่อมันว่า ไอ้ขี้ต้อว่างั้น เพราะมันไม่กลัวใคร เลย ไม่สนใจกับใคร เลยเรียกมันไอ้ขี้ต้อ พระก็ปฏิบัติตามเราสั่ง ไม่มีอะไรกับมัน มันก็ไปของมันอย่างนี้ บางทีพระท่านฉันน้ำร้อนอยู่ในครว้นนั้นแหละ เขาอยากเข้ามาเขาก็มาผ่านเข้ามา บริเวณพระนั่งอยู่นั้นนะ เขาผ่านของเขา พระก็เฉย มึงอยากกินน้ำร้อนหรือ เหนอ ไอ้ขี้ต้อมึงจะกินน้ำร้อนหรือ เขาก็เฉย เขาไปของเขา เป็นอย่างนั้นตลอดไม่ว่าที่ไหน

งูตัวนี้ เชื่อง เราก็เรียกไอ้ขี้ต้อ แต่มันมีหลายตัว นี่เป็นตัวแรก ตัวเหล่านี้นักก็มี มาเรื่อยๆ หรือมันอยู่นั้นแต่เก่าก็ไม่ทราบ เพราะวัดมันก็กว้าง มันอยู่แต่ก่อนก็ไม่ทราบ หรือมันมาใหม่ก็ไม่รู้ แต่ตัวนี้จำได้มันอยู่นั้นเป็นประจำ ที่นี้ครั้นนานเข้ามาก็มีประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องเรื่อยๆ ซี่ ประชาชนก็มีทั้งเด็กเล็กเด็กน้อยคนเฒ่าคนแก่ ใครเขาไม่เคยเห็น เห็นแล้วเขาจะเกิดความสนใจจะมีปฏิกิริยาอะไรกับสัตว์เหล่านี้ นั่นละจะเกิดเหตุจะไปหยอกไปเล่นบ้างอะไรบ้าง ไม่เหมือนพระที่ต่างคนต่างอยู่ มันไม่ไ้การแล้วนะนี่ เลยสั่งให้พระจับงูออกไปปล่อยไกลๆ เช่นไปปล่อยวัดถ้ำกลองเพล ภูเขาใหญ่ๆ ปล่อยเข้าในวัด

วัดถ้ำกลองเพลแต่ก่อนยังไม่มีกำแพง ปล่อยไปไหนมันก็ได้สบายๆ เอาไปปล่อยเรื่อยๆ ไม่ได้ปล่อยในวัดก็ปล่อยนอกวัด ก็เป็นภูเขาทั้งนั้น เป็นป่า เขาอยู่ได้สบายๆ เห็นทำไม่ได้การเลยเอาไปปล่อย แต่ตัวนี้มันถูกเขาฆ่านะ นี่ละมันเอานิสัยของวัดไปใช้ พอออกจากวัด คือตอนนั้นมันยังไม่มีกำแพง แล้วดงติดต่อกัน ฟากทางคือทางด้านตะวันตกมันมีทางผ่านเข้าไปป่า วัดก็อยู่ทางนี้ วัดมีรั้วลวดหนามอยู่ทางนี้ แล้วทางก็อยู่ด้านนั้น เขาอยากออกไปนั่นเขาก็ไป อยากเข้ามาทางนี้เขาก็มา ผ่านไปผ่านมา

เพราะมันเป็นป่าเป็นดงเหมือนกัน แล้วที่นี้เวลานานเข้าๆ จำได้เลยได้ ๑๖-๑๗ ปีแล้ว มั้ง ตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๔๙๙ ที่เราสร้างวัดแล้วก็เจอเขาอยู่ที่นั่น

จนกระทั่ง ๒๕๑๖ ก็เด็กในวัดนั้นละเขามาเล่าให้ฟัง โอ้ย ไร่ชื้อื่อหลวงพ่อเขาฆ่าตายแล้วแหละเมื่อวานนี้ว่างั้น อยู่ตะวันตกวัด เขาฆ่าอยู่กลางทาง มันออกไปกลางทาง พอเห็นเขาก็เอาปืนยิงตายเลย วันที่ ๑ มกรา จำได้เลยนะ มกรา ๒๕๑๖ มันตัวขนาดใหญ่ ใหญ่ละ เขาบอกตัวขนาดนี้ว่างั้น ไร่แล้ว ตั้งแต่ตัวเท่าคอขวดจนถึงระยะมันตาย ๒๕๑๖ ตัวเท่านี้ เขาบอกว่าตัวเท่านี้แหละ โอ้ น่าจะไร่แล้วแหละ เพราะเดี๋ยวนี้มันตัวขนาดนั้นแล้วงูตัวนี้ละ แล้วตั้งแต่นั้นมาไม่เห็นอีกเลยแสดงว่าตัวนั้นแหละตาย

จากนั้นก็จงอางนี่มาเรื่อย เราก็จับเรื่อยนะ แต่เขาไม่มีปฏิกิริยาอะไรกับเรานะ งูจงอางไม่แสดงฤทธิ์ บินไปอย่างนั้นแหละก็มีแต่จะหนี ไม่มีอาการต่อสู้เรานะ งูที่จับได้ในวัดนี้ จงอางไม่ต่ำกว่า ๗-๘ ตัวนะ ตัวใหญ่ขนาดนี้ก็มี ขนาดโตกว่านั้นหน่อยก็มี ที่โตกว่านั้นหน่อยก็ไม่เห็นมาเพ่นพ่าน แต่ตัวนี้มันไปทั่ววัดทุกแห่งทุกหน ตัวเหล่านั้นไม่ค่อยเห็น นานๆ เจอทีหนึ่งๆ เวลาเขามาแล้วเราก็เลยสั่งพระให้จับให้ได้ ที่นี้งูไม่ว่างประเภทใดให้จับหมดเลย เราสั่งให้จับหมดเลย งูจงอางประมาณสัก ๗-๘ ตัว เอาไปปล่อย ปล่อยในภูเขาๆ

แล้วงูเหล่านี้ มันก็พอๆ กันแหละจำนวนนะ อยู่ในราว ๕-๖ ตัว งูสามเหลี่ยม นั้นก็มีประมาณสัก ๔-๕ ตัว จับได้ ส่วนงูทางมะพร้าว โอ้ย มาก มากตลอดมา ทุกวันนี้ก็ยังมี จับเรื่อยๆ ออกไปสักเดี๋ยวเข้ามาแล้ว กินพวกกระจ๊อบกระแตพวกหนูแก้ง และลูกไก่เหล่านี้ อันนี้เร็วกว่าเขา จับไปปล่อยทั้งนั้นละ ทุกวันนี้จึงไม่ให้มีงูในวัด ไม่ให้มี นอกจากไม่เห็นเขา พระองค์ไหนเจอก็ให้จับเลยๆๆ ทั้งนั้นละ เพราะรักษานี้กลัวมันเป็นภัยต่อประชาชน ก็วัดนั้นมันเป็นวัดอะไรก็ฟังเอาซิ มันมีกำหนดกฎเกณฑ์อะไรร้ายๆ เยี่ยๆ

งูอันนี้มันไปได้ทุกแห่ง จึงต้องได้จับงูๆ ออกมา โอ้ย หลายตัว งูเหล่านี้หลายตัว จงอาง สามเหลี่ยม พวกงูสิงงูอะไรจับได้ทั้งนั้น เอาไปปล่อยหมด เจอเมื่อไรงูอะไรก็ตามให้จับเลย เดียวนี้ไม่มี ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏมานานแล้วแหละ เพราะจับมาตลอดแล้วเวลามันไปหลบซ่อน ส่วนมากมันมักจะไปทางด้านครัว ฝ่ายผู้หญิง มาทางด้านพระนี่ ถ้าเจอก็เรียกพระท่านจับ แล้วเจอพวกนั้นไม่ได้จับมัน นอกจากบางครั้งเขามอบอกพระให้ไปจับให้เท่านั้น ทางนี้ถ้าเจอท่านจับเลยๆ

เพราะความสงสารสัตว์นั้นแหละ อะไรที่จะเบียดเบียนทำลายกันมันมันสะท้อนใจ ไม่อยากให้มันทำ เช่นอย่างแมวนี้ ถ้าเข้ามาแล้วหมดสัตว์ แมวในบ้านนี้จะกลางคืนมันออกมาหากินในวัด พอเข้าวัดแล้วไม่ยอมออก เพราะอาหารมันเต็มไปหมด

ถ้าลงได้เข้าวัดแล้วไม่ยอมออก ต้องจับกันทุกตัวเลยแมวไม่ให้อยู่ ถ้าอยู่สัตว์วิบหายหมดเลย จึงได้เอาสังกะสี ตีสังกะสีครอบต้นเสาข้างบน มันขึ้นไปนี่เกาะนี่ตกๆ ให้ครอบไว้หมดเลยรอบวัด ถึงขนาดนั้นมันยังเข้าได้อยู่ มันมีช่องตรงไหนพอเข้าได้มันเข้า เราก็ไปเสาะหาดูพอเห็นช่องพอแมวเข้าได้เราก็ไปแก้ไขเสีย ก็ผ่านไปๆ

วันนี้ก็ไปเทศน์ที่สวนสยามเธอ ไม่เทศน์นาน ไม่เทศน์มากอะไรนัก เพราะเหนื่อยด้วย เทศน์เบาๆ ไป ทั้งเหนื่อยด้วย มันได้เท่าไร ๓๐ นาทีหรือใจ (๓๙ นาที) ๓๙ ฟังซิ วันนี้เหนื่อยที่สุด สำหรับเทศน์มานี้ มีวันนี้ว่า ๓๙ นาที มันเหนื่อย มันไม่อยากจะเทศน์อะไรมาก เราก็พูดเรื่องภาวณามากกว่าเรื่องอื่น เพราะเจ้าของบริษัทเป็นผู้สนใจภาวณา เขาไปบวช ๓ เดือน ๔ เดือนอยู่ทางจังหวัดเลย ที่กิ่งอำเภอเอราวัณ เขาได้ภาวณา ที่นี้เวลาเขามาทำการทำงานอยู่ในบริษัทเขา เขาก็พิจารณา เขาก็เล่าเรื่องเขาพิจารณาให้ฟัง นำฟังๆ ที่นี้เราก็เลยแวะไปทางด้านภาวณาไปเลย มากกว่าอย่างอื่น

เขาพูดเข้าหลักเข้าเกณฑ์ดี นั่นละจิตใจ ถ้ามันเป็นของมันแล้วมันมักจะฝึกไปพิจารณาชอกแซกอย่างนั้นอย่างนี้ นี่เป็นแง่ของธรรม เราก็ค่อยเปิดช่องออกเรื่อยๆ พิจารณาไปเรื่อย เขาเล่าให้ฟังอย่างนี้น่าฟังอยู่ เราก็เลยได้เทศน์เรื่องภาวณาบ้างวันนี้มีพระอยู่นั้นด้วย พระก็มานั่งจะ ๑๐ กว่าองค์มั่ง เราก็เทศน์เพื่อให้พระได้ยินได้ฟังการภาวณาบ้าง

เรื่องการภาวณานี้ถ้าพูดตามตำราแล้วก็ เป็นงานของพระแบบพื้นฐานเลย ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลมีแต่การภาวณาทั้งนั้นๆ ครั้นเวลามาสัณนี้ไม่เห็นพระภาวณา เดินจงกรม ภาวณาก็ไม่เห็น ที่ไหนก็ไม่เห็น ตามวัดบ้านวัดอะไรไม่เห็น ทั้งๆ ที่ตำรามีเคลื่อนอยู่ด้วยการทำความเพียรด้วยจิตตภาวณา นี่ละถึงจะมีตำรามากางเมื่อคนไม่สนใจแล้ว มันก็ไม่ได้ออกมาทำประโยชน์ การภาวณานั้นเป็นพื้นฐานอยู่ในตำราหมด เรื่องการก่อสร้างท่านไม่เห็นสนใจอะไร ในตำรายากจะพูดว่าไม่มี ของเล่นเมื่อไร

พระพุทธเจ้าทรงสงวนเรื่องการภาวณา พอบวชมาแล้วก็ไล่เข้าไปในป่าในเขา ให้ไปภาวณาอยู่ในป่าในเขา ดังที่ท่านสอนอนุศาสน์ให้ พระทุกองค์ต้องได้ฟังโอวาทข้อนี้ด้วยกันไม่เว้นแม้แต่องค์เดียว คืออุปัชฌาย์ต้องสอนเลย พอบวชเสร็จก็สอนอนุศาสน์ให้เลยทุกองค์ เพราะเป็นธรรมจำเป็นขาดไม่ได้ นั่นเห็นไหมละ จำเป็นถึงขนาดที่ว่าขาดไม่ได้ พอบวชเสร็จแล้วก็ขึ้นโอวาทอันนี้เป็นหลักใหญ่ ขึ้น.รุกขมูลเสนาสน์ นิสุตยา ปัพพชชา ตตถ เต ยาวซีวิ อุตสาโท กรณีโย แผลออกแล้วว่า บรรพชาอุปสมบทแล้วให้เธอทั้งหลายไปอยู่ตามรุกขมูล คือร่มไม้ ในป่าในเขา ตามถ้ำเงื่อมผา ป่าช้าป่ารกชัฏ ซึ่งเป็นสถานที่เหมาะสมในการบำเพ็ญจิตตภาวณา

เพราะที่เช่นนั้นโลกเขาไม่ต้องการ เขาก็ไม่ไปรบกวน ท่านก็ได้ทำภาวนาได้ สะดวกสบาย จากนั้นก็บอกว่า เมื่อไปอยู่อย่างนั้นแล้ว ประกอบความพากเพียรด้วยความสะดวก และจงทำความอุตสาหะพยายามอยู่อย่างนั้นตลอดชีวิตเถิด นั้นฟังซิ อยู่ตลอดชีวิตเถิด ยาวซีว อุตสาหะ โกรธโย ตลอดชีวิต ทำความอุตสาหะพยายามอยู่อย่างนั้นตลอดชีวิตเถิด

นี่ละพื้นเพเดิมของศาสนธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงพาดำเนินมา เริ่มต้นตั้งแต่พระองค์ทรงบำเพ็ญ จนได้ตรัสรู้แล้วก็ประทานพระโอวาทนี้ไว้เป็นพื้นฐานมาจนกระทั่งบัดนี้ โอวาทข้อนี้จะเป็นวัดใจอุปชฌาย์องค์ใดก็ตามต้องได้สอนลูกศิษย์ เพราะเป็นโอวาทที่เด็ดเดี่ยวเข้มแข็ง เครื่องครัด ขาดไม่ได้ ใครไม่สอนอนุศาสน์อันนี้ถือว่าบกพร่องในหน้าที่อุปชฌาย์ ถึงจะไม่ชอบกรรมฐานเพียงไรต้องสอนสังคหวิหារิกผู้มาบวชด้วย ไม่สอนไม่ได้ นั้นเป็นอย่างนั้น

จากนั้นก็ ปณฺธิยาโลปโกชนฺ ทิเยวบิณฑบาตหาด้วยกำลังปลีแข้งของตน อย่างมากก็ได้มาเฉพาะในบาตรเอามาฉัน พอยังชีวิตให้เป็นไปเพื่ออรรถเพื่อธรรมซึ่งเป็นจุดใหญ่ นั้น แล้วก็ผ้าบังสุกุล ถือผ้าบังสุกุล หาเก็บเอาผ้าที่ตกอยู่ตามที่ต่างๆ ในหนังสือ ท่านบอกไว้ เช่นอยู่ในป่าช้า ให้ชักเอาบังสุกุลตามที่มีมันตกอยู่ในที่ต่างๆ เอามาเย็บปะติดปะต่อกัน นี่ละผ้าจีวรของพระในครั้งพุทธกาล มีปะติดปะต่อกันมาอย่างนั้น

นี่ละพื้นเดิมของศาสนาครั้งพุทธกาล ที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ สั่งสอนนี้เป็นพื้นฐานเลยเชียว ถือผ้าบังสุกุล คือคหปติจีวรที่เขาเอามาถวายท่านก็ไม่ห้าม แต่อันนั้นถือเป็นอันดับหนึ่ง เช่นอย่างอยู่ในป่าอย่างนี้ จะออกมาอยู่ในบ้านท่านก็ไม่ห้าม แต่อันนั้นเป็นอันดับหนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนอย่างเด็ดขาดทีเดียว แล้วบิณฑบาตจะไม่ไปก็ได้ แต่การบิณฑบาตเป็นกิจประจำของพระท่านสอนเอาไว้เรียบร้อย จากนั้นก็เรื่องหยูกยา หยูกยาครั้งพุทธกาลไม่มีมาก มีนิดๆ หน่อยๆ ทุกวันนี้มันเคลื่อนมีแต่ยาทั้งนั้นมองไปกุฎิพระ มองไปดูพระนี่ไม่เห็นมีแต่ยาบังไว้หมดเลย มันพิลึก เพราะฉะนั้นพระจึงอ่อนแอมาก จามก็ไม่ได้ วิ่งหาหมอ หมอไม่มาก็วิ่งหาหมอ ตามหมอมาน อ่อนเอามาก คือผิดกันคนละโลกเลยกับที่พระองค์ทรงสอนเน้นหนักเด็ดเดี่ยว

นี่ละธรรมะพระพุทธเจ้าที่ท่านคิดค้นได้อรรถได้ธรรมมาแจกจ่าย และโปรดสัตว์ทั้งหลายได้มาด้วยวิธีการลำบากลำบากมากนะ ไม่ได้หรูหราฟูฟ่องอย่างที่พระปัจจุบันนี้ อยู่กันจนเป็นคนละโลก ถ้าไม่เห็นในตำราก็จะเข้าใจว่าเหล่านี้มีมาดั้งเดิม อะไรๆ มันแฝงขึ้นมาทีหลัง เหมือนหญ้าเกิดขึ้นมามันก็ทับหญ้า มันก็ทับพื้นที่ที่เตียนโล่งให้กรรุงรังไปหมดด้วยหญ้า อันนี้ก็เลสหรือประเพณีอะไร ความมั่งง่ายของกิเลสมันเทียบเหมือนกับหญ้ามันปกคลุมขึ้นมา พื้นเดิมที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้หมดจนไม่มีเหลือ

ไปดูในตำราแจ่มแจ้งอยู่ตลอดเวลา เพราะในตำราไม่ถูกลบล้างไม่ถูกทำลาย มาเห็นในตำรา ท่านบวชมาท่านมุ่งธรรมมุ่งธรรมจริงๆ ท่านไม่ได้มุ่งโลกามิสอะไรยิ่งกว่าธรรมกว่าธรรม

อย่างพระสาวกทั้งหลายนี้เป็นพระราชามหากษัตริย์ก็มีจำนวนไม่น้อย ออกทรงผนวชบวชเป็นพระ เป็นคนขอทานไปเหมือนเราๆ ท่านๆ ท่านไม่ถือเนื้อถือตัวหรือถืออะไร เหมือนกันไปหมดเลย เข้าในป่าแล้วไปเสียบ ไม่ได้สนใจกับบ้านกับเรือนแหวะ เศรษฐีภุมพิกก็เหมือนกัน ออกจากบ้านเรือนไปแล้วเสียบเลยไม่มาสนใจ หาขอทานเขากินไปวันหนึ่งๆ พอยังชีวิตให้เป็นไปเพื่อพรหมจรรย์ คือการบำเพ็ญธรรม ท่านเป็นอย่างนั้นเรื่อยมา

ที่นี้เวลาผลที่ปรากฏในครั้งพุทธกาลเป็นยังไง นี่ละผลที่พระพุทธเจ้าพาดำเนินและพระสงฆ์ของเราดำเนินมา องค์กรนี้สำเร็จโสดา องค์กรนี้สำเร็จสภิกา องค์กรนี้สำเร็จอนาคา องค์กรนี้สำเร็จอรหันต์เรื่อยมา กระจายไปเรื่อยเป็นอย่างนั้นละ ครั้นต่อไปหญ้ามันก็เกิดมากขึ้นทับถมไปเลย พื้นเดิมก็เลยไม่มี มีแต่หญ้า มองไปก็เห็นแต่หญ้าเป็นอย่างนั้นนะ ผู้ไม่เคยได้ฟังก็ให้ฟังเอา นี่ละเรื่องหลักเกณฑ์ของพุทธศาสนาเรา ทางปริยัติคือการศึกษาเล่าเรียน ก็เรียนกันบ้างไม่มาก แต่ทางภาคปฏิบัตินี้เป็นพื้นฐานเลย เทียว ปฏิบัติ ต่อมาก็ปริยัติมันก็ท่วมอีกแหวะ ท่วมภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัติก็เลยถูกปริยัติเป็นหญ้าแล้วก็ท่วมไปอีกเสียเลย

ใครเรียนสำเร็จได้ชั้นนั้นชั้นนี้มามากน้อย โอ๊ย เป็นชื่อเป็นนามเป็นชื่อเป็นเสียง มีเกียรติยศชื่อเสียงไปแล้วนะ พระพุทธเจ้าท่านถอดถอนกิเลสหลุดพ้นไปได้เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมาด้วยภาคปฏิบัติ แต่ที่นี้เวลามันไหลเข้ามาปัจจุบันนี้ สำเร็จขึ้นมาด้วยภาคเรียนจบสอบชั้นนั้นชั้นนี้ได้ ทั้งๆ ที่กิเลสไม่ได้ถลอกปอกเปิกสักตัวเดียว เพราะไม่ได้ปฏิบัติ ก็มีแต่เรียนจำได้เฉยๆ กิเลสพันห้าตณหาร้อยแปดร้อยปอดมันก็จำได้แต่ชื่อมันไม่ได้เห็นตัวกิเลสหรือแก้กิเลสออก กิเลสตัวเป็นภัยต่อใจไม่สนใจ มีแต่เรียนได้มากเท่าไรก็ความทะนงตัวความสำคัญมั่นหมายตัว ก็ว่าเรียนได้มากเท่านั้นเท่านั้นเพิ่มกิเลสขึ้นโดยไม่รู้ตัว นี่เรียนเพื่อเพิ่มกิเลสถ้าไม่สนใจปฏิบัติ

ท่านจึงสอนว่าปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าเรียนเพื่อปฏิบัติ ปริยัติก็เป็นบาทฐานของปฏิบัติ เรียนได้แล้วก็นำออกไปปฏิบัติ ปฏิเวธผลแห่งการปฏิบัติมันก็ปรากฏขึ้นมาเป็นอรรถเป็นธรรมเป็นความสงบ เป็นสมาธิ เป็นปัญญา เป็นวิชชาวิมุตติไปเรื่อยๆ นี่ถ้ามีภาคปฏิบัติ ถ้าไม่มีตายทิ้งเปล่าๆ เรียนจบมากน้อย ใครจะว่าผู้เรียนจบมากน้อย วิเศษวิโสด้วยความจำเป็นการฆ่ากิเลส ไม่มี บอกตรงๆ เลย เรียนก็ได้แต่ชื่อแต่นามเฉยๆ ต้องเอาที่เรียนนั้นออกมาทางเหมือนแผนที่ แผนที่ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้วทุก

อย่างแล้ว เราอย่าไปยึดในแผนที่นั้นว่าเป็นบ้านเป็นเรือนโดยถ่ายเดียว ทั้ง ๆ ที่ยังไม่นำมาปลูกสร้างเป็นบ้านเป็นเรือน มันก็เป็นแบบแปลนอยู่อย่างนั้น ทำมาเท่าไรก็เป็นแบบแปลน ยัดไว้ในห้องก็เต็มห้องก็มีแต่แปลนมันไม่มีตึกมีห้านะ เพราะเราไม่ได้นำมาสร้าง

พอลากแปลนออกมา แปลนนี้ต้องการอะไร เราต้องการชนิดไหนเอาแปลนชนิดนั้นมาวางแล้วทำตามแปลน ก็สำเร็จเป็นบ้านเป็นเรือนตึกรามบ้านช่องขึ้นมา นั่นออกมาจากแปลน นี่เป็นภาคปฏิบัติคือการก่อสร้าง ผลก็สำเร็จรูปขึ้นมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่วางรากฐานที่แรกเป็นต้นเป็นเสาก็เห็นผลมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งสุดท้ายเป็นบ้านเป็นเรือนตึกรามโดยสมบูรณ์เรียกว่าปฏิบัติ คือเป็นผลที่เกิดขึ้นมาจากภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัติเป็นผลเกิดขึ้นมาจากปริยัติ ปริยัตินั้นคือแบบแปลน นั่น เป็นอย่างนั้นตามอรรถธรรมจริง ๆ

นี่มีแต่เรียนเฉย ๆ ไม่ได้มาสนใจปฏิบัติ ก็เลสมันไม่ถลอกปอกเปิก ดีไม่ดีเพิ่มกิเลสขึ้นยิ่งกว่าคนไม่เรียนเสียอีก นี่ละหลักความจริงเป็นอย่างนั้น ถ้าเรียนเพื่อปฏิบัติถูกต้อง เรียนแล้วออกไปปฏิบัติเป็นการถูกต้อง ในครั้งพุทธกาลท่านไม่ได้เรียนมากมาย เรียนเฉพาะที่จะแก้กิเลส ๆ ไป พระครั้งพุทธกาลมีพระภาคปฏิบัติมากที่สุดทีเดียว ปริยัติก็มีบ้างเล็กน้อยไม่มาก แล้วก็ปริยัติก็กระจายออกที่นี้ก็เลยมาก เลยท่วมภาคปฏิบัติไปจนกระทั่งจะไม่มีกรรมฐานเหลืออยู่เลย

ภาคปริยัติพอใครไปเห็นก็ว่าสะดวกสบาย เรียนได้ชั้นไหน ๆ ยิ่งตั้งชั้นตั้งภูมิไว้แล้วก็เหมือนว่ามรรคผลนิพพานอยู่ในชั้นนั้น ๆ เขียบ ๆ ใส่นั่น เรียนสำเร็จแล้ว โอ๊ยเหมือนจะเหาะจะลอย มันได้แต่ชื่อ รับรองกันว่าสอบได้อันนี้ด้วยลมปากเฉย ๆ ส่วนพระพุทธเจ้าสอบได้ด้วย สุปฏิปันโน ปุจฉุตต์ หรือ สหุทธิโก. จากภาคปฏิบัติ ปฏิบัติยังใจจิตกิเลสได้หลุดลอยไปมากน้อยเพียงไรเป็น สหุทธิโก รู้โดยลำดับลำดับ

ท่านตัดสินใจของตนเอง ไม่มีใครมาตัดสินให้ ภาคปฏิบัติตัดสินตัวเองทั้งนั้นละ มี สหุทธิโก เป็นพื้นฐานปฏิบัติรู้ได้มากน้อยมันจะรู้ขึ้นมา ๆ จนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติก็เป็น สหุทธิโก เต็มภูมิ รู้เองเห็นเองถึงที่สุดวิมุตติ ไม่ต้องไปทูลถามพระพุทธเจ้า เพราะคำว่า สหุทธิโก นี้เป็นธรรมที่พระองค์ประกาศไว้เรียบร้อยแล้ว การปฏิบัติ ความรู้ความเห็นที่เกิดขึ้นจากภาคปฏิบัตินั้นจะรู้ด้วยตนเอง ไม่มีผู้ใดที่จะมารู้มาเห็นได้ นอกจากผู้ปฏิบัติเท่านั้น เมื่อปฏิบัติได้มากน้อยก็รู้เป็นลำดับลำดับไป แล้วก็หมดเป็นพัก ๆ เหมือนกัน

พักที่จะมีกรรมฐานขึ้นมา เป็นหลวงปู่มั่นหลวงปู่เสาร์นะเป็นผู้รู้ฟื้นขึ้นมา แต่ก่อนไม่มีกรรมฐานเหมือนเป็นของแปลกประหลาด ถึงจะมีก็มีแบบนั้นละ แบบไม่มีใคร

ถือสา ก็อยู่ไปอย่างนั้นตามประสาประสา กฎเกณฑ์อะไรก็ไม่มี หรืออยู่ไปแบบขลัง ๆ ก็มี มันหลายแบบ ไม่ใช่อยู่แบบธรรม หลวงปู่มั่นหลวงปู่เสาร์ท่านอยู่แบบธรรมล้วน ๆ ปฏิบัติธรรมตั้งแต่ท่านบวช ท่านมีนิสัยชอบกรรมฐานมาตั้งแต่เริ่มแรกบวช ท่านปฏิบัติกรรมฐานมาตลอดเลยจนกระทั่งท่านมรณภาพ ดูว่าท่านฉันหนเดียวมาตลอดนะ เหตุที่วางใจว่าอาจารย์ที่เป็นหัวหน้าพาไปตากเอาต้นเสามาปลูกกุฏิ เราก็บวชใหม่ ที่นี้ถึงเวลาฉันเพลพระท่านก็มาฉันเพล ท่านไม่ฉันท่านวางใจนี้ เพราะฉันเพลมันไม่สบายเป็น ยังไงชอบกล ฉันหนเดียวนี้สบายดีกว่า เลยไม่ฉันเพลนะ

คงจะตั้งแต่นั้นมาละทำ ฉันหนเดียวมาเรื่อย นี่จิตมันเกิดความปิติในธรรม เพราะท่านชอบภาวนา บวชใหม่ท่านก็เริ่มภาวนา จิตใจเกิดความปิติยินดีในธรรม ทั้งหลาย จิตเป็นสมาธิสงบเย็นขึ้นมา ท่านวางใจละท่านเล่าให้ฟัง เวลามีโอกาสเหมาะสมที่ท่านจะเล่าปัสสิก ๆ ย่อย ๆ มีนะ ที่นี้เวลาพระท่านไปฉันเพล ไร่เรามันคะนองมือยังงี้ ไร่ไม่รู้ท่านวางใจ ก็ไปจับขวานมาเสาะ เสาะที่ตากยังไม่เสร็จ แล้วพระท่านไปฉันเพล ท่านก็เลยไปจับขวานเอามาตาก ขวานมันพลาดยังงี้ ปึงเลย อยู่ แรงเหมือนกัน

ขวานตากพลาดยังงี้มันใส่ขาท่านจนกระทั่งล้ม นี่กว่าขาขาดไปหมดเลยท่านว่า จนหมู่เพื่อนรุมมาเป็นยังงี้ ๆ มาดู ไม่มีแผลเลยนะ ไม่เข้า อันนั้นท่านก็บอกว่ามันคงจะเป็นเพราะปิติภายในจิตใจกำลังใจท่านว่า ไร่เราเองก็จนถึงขนาดล้มมันแรงอยู่นะ พลาดปึงนี้ใส่ปุ๊วะเลยล้มเลย ถ้าธรรมดาแล้วจะเลือดสาดไปหมดนะท่านว่า นี่ไม่มีอะไร เห็นรอยนิดหน่อยเท่านั้น ท่านเล่าให้ฟังเองนะ

จากนั้นก็ออกปฏิบัติเรื่อย ความรู้ของท่านพิสดารมากทีเดียว สมกับท่าน เคยเป็นโพธิสัตว์ปรารถนาพุทธภูมิ ท่านปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ครั้นเวลาถึงกาลที่จะพลิกออกมานั้นก็คือว่า ความต้องการอยากพ้นทุกข์มีกำลังหนักเข้า ๆ สนใจภาวนา ครั้นภาวนาพอจะเข้าด้ายเข้าเข็มที่ไร สัญญาหรืออารมณ์ที่เคยเป็นโพธิสัตว์ ปรารถนาพุทธภูมิแล้วผ่านเข้ามาท่านวางใจ พอผ่านเท่านั้นทางนี้ถอยเสีย ระลึกถึงพระพุทเจ้า โพธิสัตว์ท่านว่าถอยเสีย ทางนี้ความอยากพ้นทุกข์ก็หนักเข้าท่านว่า ครั้นเร่งความเพียรเข้าไป พอจะเข้าจุดที่ไรหากมีสัญญาอารมณ์ของโพธิสัตว์ผ่านเข้ามา ๆ มันก็เลยรบกัน อยู่ระหว่างจิตที่จะให้ได้มรรคได้ผลนี้ กับสัญญาอารมณ์ของโพธิสัตว์ มันก็เลยมารบกัน ตรงนั้นแล้วก็ถอยเสียท่านวางใจ

ที่นี้ความอยากหลุดพ้นจากทุกข์ ก็ยิ่งนับวันหนักเข้า ๆ ก็เลยทำให้รำพึงย้อนหน้า ย้อนหลัง เอ้ การปรารถนาเป็นพระพุทเจ้านี้ก็เป็นวิสัยของพระพุทเจ้า เมื่อตรัสรู้แล้ว โปรตสัตว์โลกได้จำนวนมากมายสมภูมิของศาสดาว่าจ้าง แต่เรื่องของสาวกทั้งหลายนี้ พอบรรลุดุธรรมแล้ว บริสุทธ์แล้ว สั่งสอนโลกก็ได้ตามภูมิของตัวเองเท่านั้น ไม่ได้มาก

เหมือนพระพุทธเจ้า สิ่งที่แตกต่างกันก็มีเท่านี้ท่านว่าฉัน สุขหรือความบริสุทธิ์ของใจ ระหว่างพระอรหันต์กับพระพุทธเจ้านี้มีเสมอกันอยู่แล้ว นี่เราทำจิตของเราให้หลุดพ้น จากทุกข์แล้ว ถึงจะไม่ได้ทำประโยชน์ให้โลกอย่างกว้างขวางเหมือนเป็นพระพุทธเจ้าก็ตาม แต่ความบริสุทธิ์ก็เสมอกันแล้ว ได้แค่นี้ก็เอาแค่นั้นละ ขอให้หลุดพ้นจากทุกข์นี้ เป็นที่พอใจท่านว่าฉันนะ จึงอยากหลุดพ้นจากทุกข์เป็นกำลัง

ท่านเลยมาเปลี่ยนเสียใหม่ท่านว่า เปลี่ยนคำอธิษฐานจากโพธิสัตว์เพื่อเป็น พระพุทธเจ้า กลับมาเป็นพระสาวกธรรมดาเรา นี่ละท่านเล่าให้ฟัง เลยเปลี่ยนคำ อธิษฐานกลับมาเป็นสาวกธรรมดาทั่วๆ ไป จิตใจก็รู้สึกว่ายากกังวลท่านว่าฉัน ที่นี้มา ทางด้านภาวนาจิตใจก็ตึงๆ ฟูๆ ไม่มีสัญญาอารมณ์ของโพธิสัตว์มาก็ดมาขวาง มันก็ ไปของมันเรื่อย ๆ นี่ท่านเล่าให้ฟัง

คือที่ท่านพูดว่าปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า แล้วท่านอธิษฐานกลับพลิกใหม่ เปลี่ยนใหม่ได้นั้น คือพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งยังไม่ทรงทำนายให้ ก็ เรียกว่าความแน่นอนการจะเป็นพระพุทธเจ้าก็ยังไม่ มี จะเอียงไปทางสาวกก็ได้ เอียงไป พระพุทธเจ้าตามเดิมก็ได้ ถ้ายังไม่มีการทำนายให้ พระองค์หนึ่งยังไม่ทรงทำนายไว้ เป็นการแน่นอนแล้วนั้น เราก็เปลี่ยนได้ท่านว่าฉัน แต่ถ้าได้รับลัทธพยากรณ์คือ พระพุทธเจ้าทรงทำนายแล้ว อย่างไรก็ไม่ตก ต้องเป็นอย่างนั้นแน่นอน นี่ท่านบอกว่า ท่านยังไม่ได้รับลัทธพยากรณ์ พอเปลี่ยนนี้จิตมันโล่งไปเลย ๆ ก็เลยไปเลยท่านว่าฉัน

ในตำราก็มีผู้ปฏิบัติสายโพธิสัตว์เพื่อเป็นพระพุทธเจ้า ถ้าพระพุทธเจ้าพระองค์ใด พระองค์หนึ่งยังไม่ทรงทำนาย ยังไม่ได้รับลัทธพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใด พระองค์หนึ่งแล้วก็ได้ก็ได้อย่างที่หลวงปู่มั่นท่าน ถ่าลงได้ทำนายแล้วว่าจากนี้ไปเท่านั้น กับเท่านั้นก็ลี่ยาวขนาดนั้นนะกว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้า ท่านจะได้เป็นพระพุทธเจ้า พระองค์หนึ่งชื่อว่าอย่างนั้น สาวกชื่อว่าอย่างนั้น ๆ

ลงได้ทรงพยากรณ์อย่างนั้นแล้ว ยังไงก็ไม่ตก ต้องเป็นอย่างนั้นโดยถ่ายเดียว ก็สมกับพระญาณของพระพุทธเจ้าว่า เอกนามก็ คือหนึ่งไม่มีสอง ถ่าลงได้เล็งญาณดู แล้วแม่นยำเลย จะเปลี่ยนแปลงพลิกแพลงเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ รู้อันนี้เป็นอย่างนั้น ๆ แล้วจะกลับมาเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ จึงเรียกว่าพระญาณหยั่งทราบเป็นความแน่นอน ตายตัว ให้เป็นอย่างอื่นยังไม่ได้แล้ว นี่เรียกว่าพระญาณ ท่านจึงเรียกว่า เอกนามก็ คือหนึ่งไม่มีสอง ได้แก่พระญาณของพระพุทธเจ้าทรงหยั่งทราบเหตุการณ์ต่างๆ อันดับ ต่อมาก็การแนะนำสั่งสอนไม่มีผิดมีพลาดเป็น เอกนามก็ เหมือนกัน เพราะทรงรู้ทรง เห็นประจักษ์ด้วยพระญาณทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว สอนถูกต้องตามนั้น แล้วอีก

อันหนึ่งพระพุทธรเจ้าเวลาอุบัตินี้ อุบัติได้เพียงแต่องค์เดียวเท่านั้น จะไม่มีสองเป็นคู่กัน มาเลย ไม่มี เพราะอุบัติได้ยาก นี่อันหนึ่ง

ความจะเป็นพระพุทธรเจ้ามาแต่ละพระองค์ ๆ นี้แสนสาหัส ความทุกข์ยากลำบาก เชิญใจก็กัปกัปลึกกว่าพระบารมีจะเต็ม มันต่างกันอย่างนี้ ที่นี้เวลาได้ตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว การแนะนำสั่งสอนสัตว์โลกจึงได้กว้างขวางมากพิศบรรดาสาวกทั้งหลาย นี้ละเรียกว่า บารมีของพระพุทธรเจ้าต่างกัน นี้แถวแนวของธรรมที่ก้าวเดินมานี้ มีพระพุทธรเจ้าทุก ๆ พระองค์เป็นผู้สืบทอดแถวแนวของธรรม เพื่อเป็นที่เกาะยึดของโลกมาเป็นสายเดียวกัน มาเลยไม่เป็นอย่างอื่น ตรัสรู้ก็ตรัสรู้เป็นแถวเดียวกันไปเลย ตั้งแต่พระพุทธรเจ้าพระองค์ แรก ไม่มีคลาดมีเคลื่อน จะมาสายเดียวกันเลย

เช่นอย่างเวลานี้พระพุทธรเจ้าของเราอุบัติขึ้น มาตรัสรู้แล้วก็ปรินิพพานไป และ ต่อไปนี้พระอริยมตไตรยก็จะมาตรัสรู้ต่อกันไปอย่างนี้ แล้วองค์นี้ทำนายต่อไป ๆ อย่าง นั้นนะ พระอริยมตไตรยนี้จะมาตรัสรู้ก็คือพระพุทธรเจ้าทรงทำนายเอง ท่านรับสั่งว่า การบำเพ็ญเพียรของเรานี้ยากลำบาก วาสนาบารมีของเราไม่มากเหมือนพระพุทธรเจ้า ทั้งหลาย ที่ท่านทรงเสด็จ เช่นพระอริยมตไตรย เวลาท่านเสด็จออกทรงผนวชเพียง ๗ วันเท่านั้นท่านตรัสรู้ขึ้นเป็นศาสดาเลย ไร่เรานี้แทบเป็นแทบตายเลยท่านก็ว่าไว้

แล้วพระชนม์ของท่านก็มีถึง ๘ หมื่นปี ทรงครองราชย์สมบัติอยู่ ๔ หมื่นปี เสด็จ ออกจากราชสมบัติ ทรงผนวชได้ ๗ วันสำเร็จเป็นอรหันต์ แล้วแนะนำสั่งสอนสัตว์โลก อีก ๔ หมื่นปี พอหมดจากนั้นแล้วก็นิพพานเลย ไม่ได้วางธรรมะไว้เหมือนศาสดาของ เรา ศาสดาของเราท่านบอกชีวิตจิตใจของเรามีน้อย ท่านก็บอกไว้เลยว่า ๘๐ ปี ถึงวัน แล้วก็ไปเลย ไปนิพพานเลย ตรงแนวใหม่ละ เอกนามก็ พระญาณหยั่งทราบแล้ว คือ ๘๐ ปีแล้วยังใจไม่อยู่ เช่นปลงพระชนม์ในเดือน ๓ เพ็ญ ว่าเดือน ๖ เพ็ญนี้เราจะตาย แล้ว พอถึงเดือน ๖ เพ็ญก็เสด็จไปแล้ว ก็ไปตายเลยนั่นเห็นไหม นั่นละไม่เคลื่อนคลาด อย่างนั้น

นี่ท่านก็รับสั่งไว้แล้ว อายุของท่านไม่มาก เพียง ๘๐ ปีเท่านั้นก็ตายแล้ว เลย โอวาทสั่งสอนเอาไว้ต่อกันไปให้สัตยาตพอสัตว์โลกทั้งหลายได้รับผลประโยชน์ แต่การ สั่งสอนอย่างถูกต้องแม่นยำนี้เหมือนกันหมดไม่ผิดพลาด ไม่ต่างกัน แล้วจากนี้ไปก็ยังมี อีก นี่ท่านทรงทำนายไว้แล้วนะ มีอีก อนาคตวงศ์มีพระพุทธรเจ้าอีก ๑๐ พระองค์จะต่อ จากพระอริยมตไตรยไปอีก มี ๑๐ พระองค์ชื่อพระองค์นั้น ๆ บอกไว้เรียบร้อย ที่นี้แต่ ละพระองค์นี้สร้างบารมีนี้แหลม ไม่มีใครทำได้ ท่านก็ทำได้ของท่านอย่างนั้นละ จึงได้เป็น พระพุทธรเจ้าเพียงพระองค์เดียว ๆ มันยากแสนยากแสนลำบาก

นี่เราพูดถึงเบื้องต้นเรื่องการอยู่ป่าอยู่เขา ภาคปฏิบัติสอนไว้คือพระพุทธรเจ้าทรงพำอยู่ในป่าในเขา ถ้าเป็นสมัยทุกวันนี้เขาก็เรียกว่า มหาวิทยาลัยป่า เพราะทุกวันนี้มันมีมหาวิทยาลัยบ้านใช้ใหม่ละ นั่นเป็นมหาวิทยาลัยป่าโดยหลักธรรมชาติ ผู้ที่เป็นหัวหน้ามหาวิทยาลัยป่าก็คือองค์ศาสดา ทรงบำเพ็ญในป่าตรัสรู้ในป่า สั่งสอนสาวกทั้งหลายในป่า พวกสาวกนะเป็นนักศึกษาเข้าใจใหม่ นักศึกษานักปฏิบัติ องค์กรนั้นสำเร็จ ๆ สำเร็จออกมาทีไรมาแนะนำสั่งสอนโลก เป็นอย่างนั้นนะ สำเร็จออกมาจากป่ากิเลสไม่มีติดใจมาเลย เป็นผู้บริสุทธิ์เต็มที ๆ ออกมาจากมหาวิทยาลัยป่า เรื่อยมาอย่างนั้น

ทีนี้เขาก็มีมหาวิทยาลัยบ้านตั้งแข่งกันขึ้นมา ไ้อ้เรานี้จะว่าปากเปราะหรือไม่เปราะก็ตาม เราก็ดูตามความจริง มหาวิทยาลัยป่าของพระพุทธรเจ้าเป็นมหาวิทยาลัยสั่งหารกิเลสจะว่าจ้าง แต่มหาวิทยาลัยบ้าน มหาวิทยาลัยสงฆ์ทุกวันนี้เป็นมหาวิทยาลัยกิเลสสั่งหารพระ เราว่านี่ เราออกแล้วพูดแล้ว เข้าใจใครถ้าว่าผิดเข้าค่านมา มันไม่มีใครกล้าค้าน ก็พูดด้วยความถูกต้องนี่ มีแต่ชื่อมหาวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยมีแต่วิชาทางโลกวิชากิเลสค้นหาเต็มไปหมด อยู่ในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทุกวันนี้ มันไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยแก้กิเลสเป็นมหาวิทยาลัยสั่งสมกิเลส แล้วสุดท้ายก็มหาวิทยาลัยกิเลสสั่งหารพระ เนาะก็เท่านั้นเอง นี่มันแข่งกันมาอย่างนี้นะ แข่งกันมา ๆ

ถ้าหากว่าตั้งใจปฏิบัติแล้วความสงบร่มเย็นของชาวพุทธเราจะมีขึ้นนะ ถ้าหากเดินไปตามกิเลส ตื่นเขวตื่นเรา อย่างที่เป็นมานี้แล้วจะไม่วันมีความสงบร่มเย็น วันเป็นที่แน่ใจเจ้าของในการเป็นการตายก็ไม่มี มีแต่ไขว่คว้าตลอดไป เพราะกิเลสไม่เคยเอาความจริงมาให้เกาะ เอาแต่ของปลอมมาให้เกาะให้ยึด ยึดแล้วพังลง ๆ หวังนั้นหวังนี้พอได้มาแล้วผิดหวัง บางทีไม่ได้ก็ผิดหวัง กิเลสมันหลอกไปพร้อม ๆ กัน

ถ้ามีธรรมในใจมันจะรู้จักประมาณคนเรา การเสาะแสวงหา ความเป็นอยู่พัวพันทั้งหลาย การใช้การสอยทุกสิ่งทุกอย่างจะมีความพอดีพอดี ก็ไม่สร้างความยุ่งเหยิง วุ่นวายความติดความดันให้มากเกินไปพอจะเพิ่มกองทุกข์ขึ้นมา ความสงบสุขเย็นใจก็มีมีเวล่ำเวลาที่จำเป็นจะบำเพ็ญจิตใจ ให้สร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นเพื่อภพชาติของตนในกาลต่อไป อีก คือผู้ที่สร้างคุณงามความดีภายในใจ เรียกว่าส่งเสริมภพชาติของตัวให้ไปทางที่ถูกที่ดีเป็นที่แน่ใจ

ไม่ได้เหมือนที่ต่างคนต่างอยู่ ไม่ได้สนใจกับบรรดากับธรรม แล้วว่าสร้างเนื้อสร้างตัว มันสร้างฝันสร้างไฟต่างหาก เวลาเป็นอยู่พิจารณาสรรหาอะไรที่จะเป็นหลักยึดสัจนิรันดร์ก็ไม่มี เวลาตายไปแล้วก็ไปแบบนั้นแหละ แบบไม่มีหลักยึด ระเห่ร้อนแล้วแต่จะเกิดในภพใดชาติใด เป็นสัตว์ตัวใดชนิดใด มีหลายประเภทสัตว์ในโลกอันนี้ มีมาก

จากนั้นก็เป้นเปรตเป้นผีเป้นยักษ์เป้นมาร ฝ่ายชั่วที่ติดที่ดินไม่มีอรรถธรรมเป้นเบรกห้ามล้อ ไม่มีธรรมเป้นเครื่องยึดให้ตายใจ มันก็หาหลักเกณฑ์ไม่ได้คนเรา

ถ้ามีธรรมในใจ เอ้า การก่อการสร้าง เพื่อวิ่งเต้นชวนขายกิจการบ้านการเรือนเกี่ยวกับเรื่องอรรถภาพร่างกายความเป็นอยู่ เอ้า เราก้วิ่งเต้นเพราะทราบทั่วกัน ว่าธาตุชั้นนี้มีความบกพร่องต้องการ การเยียวยาบำรุงอยู่เสมอ เราก้หามา แต่ในขณะเดียวกันอย่าลืมนึกนี้ ซึ่งเป็นเจ้าของของร่างนี้เป็นใหญ่โตมากที่สุดทีเดียว อันนี้ต้องการอะไร มีแต่ความเดือดความร้อน นั้นเป้นเรื่องของกิเลสตัณหาหมั่นสร้างชั้นมาก็เผาตัวเองเวลาเราสร้างบุญสร้างกุศลจิตใจมีความสงบเย็นโดยลำดับลำดับดา ย้อนเข้ามาหาใจก็อบอุ่นๆ มากน้อยตามกำลังแห่งกุศลที่เราสร้างไว้ๆ อันนี้ยังสร้างมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งมีการภาวนาประกอบเข้าด้วยยิ่งแน่นยำแน่นอน ยังไม่ตายมันก็รู้ๆ นี้คือความแน่นอน

มีแต่เรื่องของบุญของกุศลเรื่องอรรถเรื่องธรรม สร้างความแน่นอนให้แก่ผู้บำเพ็ญ ความไม่แน่นอนเป้นเรื่องของกิเลสสร้างกันทั่วโลก หาความแน่นอนไม่ได้ทั่วโลกเหมือนกัน ต่างคนต่างติดต่างดินเวลาจะหาของจริงมาเป้นที่ยึดที่เกาะไม่มี รวนเรไปหมด นี้เราพูดจริงๆ เราสงสารนะ ติดไปที่ไหนติดตลอดเวลา จะหาหลักเกณฑ์อะไรพอเป้นฝั่งเป้นฝาให้ยึดให้เกาะสมติดสมดินมันไม่มี เพราะมันผิดทาง ติดดินตามกิเลสโดยถ่ายเดียวมันผิดทาง เดินตามกิเลส ธาตุชั้นนี้เรามีที่ดิน ดินทางความดีของเราเราก้ดินนี้ไม่ผิดทางได้ทั้งสอง เป้นอย่างนั้นละ จึงสำคัญที่จิตใจ

ใจไม่เคยตาย ไม่เคยตายแต่ไหนแต่ไรมา ตกนรกอเวจีก็กัปกี้กัลป์ ทนทุกข์ทรมานแสนสาหัสก็ยอมรับว่าทนทุกข์ แต่ไม่เคยฉิบหายคือใจ เพราะโลกอันนี้มันเป้นโลกอนิจจัง ถึงจะตกนรกได้รับความทุกข์ความลำบากนานขนาดไหน มันก็ไม่พ้นกฎอนิจจังมันจะค่อยเปลี่ยนแปลง ไม่เร็วก็ช้า เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาจนได้นั้นแหละ เพราะฉะนั้นสัตว์นรกจึงพ้นจากนรกได้ เหมือนกับคนติดคุกติดตะรางเท่านั้นปีเท่านั้นเดือนแล้วพ้นได้ มันก็เป้นอย่างนั้น

จิตนี้ไม่ตาย ที่นี้เวลามาบำเพ็ญความดี ไม่ตายก็จริงแต่เกิดที่ใดด้วยอำนาจแห่งบุญกุศลพาให้เกิดพาให้อยู่พาให้เสวย ทุกข์ก็ไม่มาก มีทุกข์อยู่ก็ตาม เพราะโลกนี้ต้องมีทุกข์เจือปน แต่ต่างกันทุกข์ของคนมีบุญมีวาสนา กับทุกข์ของคนสร้างบาปโดยถ่ายเดียวมันผิดกันมาก คนนั้นมีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้ลมหายใจสิ้นลงแล้วผิงเลย มีแต่ลมหายใจกั้นเอาไว้ในขณะนั้น พอลมหายใจขาดก็ผิงเลย เมืองมนุษย์อยู่ที่ลมหายใจ เมืองผีอยู่ที่ขาดลมหายใจ จิตใจจะเป้นเรื่องวิญญูณของผีไป บาปกรรมจะหมุนไปเลย

ไปเมืองผีเลย เป็นเปรตเป็นผีสัตว์นรกอเวจีก็จากมนุษย์นี้ไปละ เอ้า ผู้ที่จะไปเมือง
พรหมก็สร้างความคิด เอ้า ไปสวรรค์ชั้นพรหมก็ไปด้วยความคิดๆ ไปเลย

เพราะจิตดวงนี้ไม่เคยตาย ไม่มีคำว่าตาย อันนี้ให้เห็นชัดก็คือนักภาวนา เรียกว่า
ไม่มีสอง ภาวนาจิตใจมีหลักมีเกณฑ์แน่นอนมั่นคงแล้วยิ่งละเอียด ยิ่งเห็นจิตดวงนี้
ชัดเจน เห็นชัดเจนมากเพราะจิตนี้เรียกว่ามันชักมันพอกด้วยตัวของมันเรื่อย ๆ ที่นี้มัน
ก็คึดออกๆ อะไรที่มากเกี่ยวข้องพัวพันหรือซึมซาบกัน มันค่อยชักค่อยพอกออกๆ จิตนี้
เป็นความผ่องใสก็รู้ชัดอยู่ในร่างกาย ร่างกายจะเป็นอะไรเจ็บท้องปวดหัวจิตไม่เจ็บท้อง
ปวดหัว จิตมีความผาสุกเย็นใจสว่างไสว แน่มันก็รู้ จิตดวงนี้ไม่เป็นอะไร มันเป็น
เฉพาะร่างกาย นี่เพราะจิตที่มีธรรม ถ้าจิตไม่มีธรรมร่างกายเป็น จิตก็ตื่นตายอีกแบบ
หนึ่ง ร่างกายกับโรคใจบวกกันเข้าแล้วเป็นโลกนรกอเวจีอยู่ในมนุษย์นั้นแหละ มัน
ทรมาณกว่าจะตาย โถ ทุกข์มากแสนมาก เป็นอย่างนั้นนะ

ที่นี้เวลาฝึกเข้าไปๆ เริ่มต้นแต่เพียงจิตเป็นสมาธินี้แล้วจะเริ่มรู้เรื่องของจิตของ
กาย สมาธิที่ว่าสมาธิเต็มภูมิยังรู้ได้ชัด สมาธิคือจิตนี้มีความแน่นอนมั่นคงเป็นธรรม
ในขั้นนี้ จิตนี้รู้เด่นอยู่ท่ามกลางร่างกาย ร่างกายเป็นร่างกาย จิตเป็นจิตมันไม่เป็นอัน
เดียวกันมันก็รู้ อ้อ จิตนี้เป็นอย่างนี้ พอจิตหดเข้ามาๆ มาอยู่เป็นเอกเทศนี่คือจิต นั่น
คือร่างกายมันก็รู้ ที่นี้ยังชำระเข้าไปด้วยปัญญาด้วยแล้วยิ่งชักยิ่งพอกออก ยิ่งเห็นได้ชัด
ละเอียดลออเป็นลำดับลำดับ แยกออกๆ เห็นชัด

เรื่องธาตุเรื่องชั้นนี้เป็นของหายาบ มันพัวพันกันอยู่กับจิตใจ ใจก็ยึดก็ถือหมด
เวลาพิจารณาเข้าไปเรื่องธาตุเรื่องชั้นนี้เป็นของหายาบ มันก็ชักออกพอกออกปิดออกๆ
ส่วนสัญญาอารมณ์ที่เป็นนามธรรม คือ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นส่วน
ละเอียดนี้เป็นกิเลสแทรกอยู่อันหนึ่งเราก็ค่อยปิดออกๆ เรื่อย ละเอียดเข้าไปๆ จิตยิ่ง
ละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ คำว่าตายไม่มี จิตไม่มีคำว่าตาย ละเอียดเข้าไปเท่าไรโลกธาตุนี้มี
แต่ธรรมชาติที่รู้ๆ วางไปหมดก็มีแต่ธรรมชาติที่รู้ๆ เเด่นครอบโลกธาตุนั้นเห็นไหม มัน
สูญเมื่อไร ยิ่งพิจารณาเข้าไปเท่าไร ธรรมชาตินี้มันครอบไปหมดโลกธาตุ ถ้าว่ามันสูญ
มันเอาอะไรไปครอบ ฟังซิ

แต่ก่อนเราได้รู้เมื่อไร การบำเพ็ญถูกตามแนวทางของธรรมแล้วมันก็รู้ขึ้นมาเอง
พระพุทธรเจ้าสอนเพื่อรู้อย่างนี้ ละเอียดเข้าไปๆ ตีออก ปิดออกๆ อันไหนที่มากเกี่ยวข้อง
จะไปให้ถึงขั้นสุดยอดแห่งธรรม อะไรเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นสมมุติทั้งนั้นๆ มันปิดของมัน
เองนะ ปิดของมันเองชักพอกของมันเอง แล้วทะล่อมเข้าไปๆ เหลือแต่จิต กิเลสที่
ละเอียดอยู่กับจิต มันก็ชักพอกของมัน จนกระทั่งขาดสะบั้นไปหมด ที่นี้กิเลสแม้เม็ด

หินเม็ดทรายไม่มีเหลือแล้วทุกซีกก็หมดไปพร้อมๆ กัน ทุกซีกไม่มีขณะที่กิเลสดับลงไป แล้วเท่านั้น ไม่มีทุกซีกภายในใจของพระอรหันต์

ใจอันนี้มันสูญไหมละที่นี้ มันจ้ำขึ้นมาแล้ว เราจะเรียกให้เป็นชื่อก็เรียกว่าเป็น ธรรมชาติ หรือว่ามหาวิมุตติมหานิพพานคือธรรมชาตินี้ หรือธรรมชาติคือธรรมชาตินี้เองไม่ใช่ตัวสูญ เด่นชัดนี้ ที่ว่านิพพานเที่ยงคือตัวนี้เอง จิตดวงที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้วนี้ไม่สูญ เที่ยง ที่ไม่เที่ยงเพราะอะไร เอนเอียงไปเพราะสมมุติ กิเลสตัณหาทำให้โยกให้คลอน เอนนั่นเอนนี้เหมือนใจของปุถุชนเรา เหมือนฟุตบอลถูกเตะถูกถีบไปโน้นไปนี้ เตะออกไปนอกแล้วเตะเข้ามา เตะออกไปข้างนอกแทนที่จะไปแล้วเตะเข้ามา เหมือนฟุตบอลแหละ ที่นี้เวลามันได้ออกฝั่งนอกโลกแล้วที่นี้ไม่เข้ามาละซีที่นี้ กิเลสไม่ได้เตะเตะกิเลสให้อยู่ในโลกเสีย เราก็ออกนอกโลกเสีย

นี่ละคุณค่าของการบำเพ็ญตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า นี่แม่นยำมากทีเดียว ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าจึงว่าศาสนาชั้นเอก ผู้ครองศาสนาเป็นผู้บริสุทธิ์เป็น พระพุทธเจ้า ผู้บรรลุธรรมตามคือพระอรหันต์เป็นแบบเดียวกันหมด ท่านไม่ต้องถามใคร รู้เห็นอย่างเดียวกันหมด นี่ละแล้วจิตดวงนี้สูญหรือไม่สูญมันก็ยิ่งชัด รู้ นิพพาน เที่ยงอันนี้แหละ คือไม่สูญนี้แหละ เที่ยงตลอดไปเลย ไม่มีกับใดกลับใดเข้ามาทำลายได้ กาลเวลาลำเวลาไม่มีทำลายได้เลย ทำลายธรรมชาติที่ไม่เคยสูญ ทำลายไม่ได้ นี่ละ ท่านว่านิพพานเที่ยง แล้วสมเหตุสมผลที่เราอุตสาหะพยายามตะเกียกตะกาย บำรุงรักษา จิตใจของเรามา ยากง่ายยังไง มันจะมารวมอยู่เป็นผลให้เป็นที่พึงพอใจนี้แหละ

ยากลำบากลำบาก ลำบากเพื่อจะเป็นความสุข ไม่ได้เหมือนกิเลสพาให้ลำบาก กิเลสพาให้ลำบากแล้วยังทุกซีกไม่ถอย แล้วไม่มีที่เกาะที่ยึดไม่มีฝั่งมีฝา ไม่มีเขตมีแดน คือกิเลสลากสัตว์โลก แต่ธรรมจุดสัตว์โลกนี้ไปมีเขตมีแดนเป็นลำดับลำดับ ต่างกัน อย่างนี้ พอถึงขั้นตายตัวแล้วก็อย่างที่ว่า สำเร็จพระอรหันต์ขึ้นมา พอหมดเลยไม่มีอะไร ท่านอยู่ที่ไหนท่านพอหมด เรื่องธาตุเรื่องขันธนี้ยอมรับเพราะเป็นสมมุติ อันนี้เป็น สมมุติร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนโลก

ท่านผู้ครองสมมุติอยู่ที่นี่ทั้งๆ ที่จิตบริสุทธิ์ ท่านก็ยอมรับว่าธาตุขันธนี้เป็นทุกซีก แต่ไม่ซึมซาบเข้าหาจิตท่านได้ เป็นหลักธรรมชาติ เป็น อฐานะ เป็นไปอย่างไรไม่ได้แล้ว ก็ครองกันไป เจ็บไข้ได้ป่วยเหมือนกับเรา เจ็บหัวตัวร้อน หิวกระหายมีเหมือนกัน มันก็เป็นอยู่ในธาตุไม่เข้าถึงใจ เพราะฉะนั้นเราถึงกล่าวพูดละซี เอนนี้ออกยันเลย ธาตุขันธนี้เป็นสมมุติ สมมุติต่อสมมุติเข้ากันได้ติด ติดได้ เช่น พระอรหันต์ ที่ว่ายาเสพย์ติดๆ นี่มันจะมีละตัวอุตรขึ้นมา เว้นแต่พระอรหันต์ไม่ติด ยาเสพย์ติดอะไรนี้ไม่ติด อย่ามาโม้ นะ ว่างั้นเลย อย่ามาหลอกพ่อมึงนะอยากว่าอย่างนี้ ยันๆ อย่างนี้เข้าใจไหม

ก็ธาตุขันธ์มันเป็นสมมุติ สิ่งเหล่านั้นก็เป็นสมมุติมันเข้ากันติด เพราะฉะนั้นพระอรหันต์ ธาตุขันธ์ของท่านจึงติดได้ ติดผืนติดกัญชามาเนี่ยติดได้ ยาเสพติดติดได้ เหมือนโลกทั่วๆ ไป เป็นแต่เพียงว่าใจของท่านไม่ติด ที่ว่าท่านไม่ติดนี้ ก็จะหมายถึงว่า ธาตุขันธ์ก็เป็นอรหันต์ด้วยใช่ไหมล่ะ ท่านไม่ติดอันนี้ ติดร้อยเปอร์เซ็นต์ยันเลย ร้อยเปอร์เซ็นต์ติด แต่จิตนี้ทำงันก็ไม่ติด นี่เรียกว่าจิตกับขันธ์คนละอย่างแล้วใช่ไหมล่ะ เมื่อมันอยู่ด้วยกันแล้วก็ต้องเป็นตามขันธ์ ขันธ์ติดแต่จิตไม่ติด แต่โลกเขาไม่ได้ว่า จิตท่านไม่ติดนะท่านติดเฉพาะธาตุขันธ์ เขาก็จะบอกว่า อรหันต์องค์นี้ติดยาเสพติดมันเป็นพระอรหันต์ได้ยังไง เขาก็จะว่าอย่างนั้นใช่ไหม มันจะเหมาเอาหมดเลย แล้วเวลาความจริงแล้วถามไครวะ

พอพูดอย่างนี้เราก็ระลึกได้ แต่เราไม่ได้ว่าเราเป็นอรหันต์นะ เราระลึกได้สิ่งที่เข้ามาเทียบเคียงกัน ยาอันหนึ่ง แต่เราไม่บอกมันกระทบกระเทือนกับผู้ขาย บอกว่าย่าอะไรนั่นเดี่ยวการขายของเขาก็จะอาภัพลงไป เราจะพูดแต่ว่าย่าชนิดนี้มียาเสพติดแทรกอยู่ในนั้น พอฉันลงไปๆ พอถึงเวลามันต้องการมันอยาก มันอยากฉันยาอันนั้นว่าฉันแกะ อย่างอื่น ๆ มันไม่ติด ไม่เห็นอยากเห็นอะไร ถึงเวลานั้นก็ฉันธรรมดา แต่อันนี้มันรู้สึกอยากประทัดๆ ธาตุขันธ์ มันอยากของมัน จิตเป็นผู้รู้ ธาตุขันธ์ต้องการอะไร ไม่ต้องการอะไร อะไรดีไม่ดีเป็นเรื่องของธาตุขันธ์ล้วนๆ ธาตุขันธ์จะบ่งบอกในตัวของมันเอง เมื่อจิตบริสุทธิ์เต็มที่แล้วจะได้ดูเรื่องความสัมพันธ์ของธาตุขันธ์ว่ามันชอบอะไร ไม่ชอบอะไร ที่นี้เวลาฉันอันนี้เข้าไปแล้วนี่ พอถึงเวลามันทำให้ยับเยิบๆ ออยากๆ ฉันอันนั้น อ้อ นี่มันมียาเสพติดอยู่ มันไม่ได้แล้วนี่ เลยหยุดเลย พอรู้แล้วก็หยุด

ให้ทราบเอาไว้นะ นี่ละขันธ์ติดยา แม้พระอรหันต์ก็ติด เพราะขันธ์ต่างหากติด ท่านไม่ติด ขันธ์นี้เป็นสมมุติ สิ่งเหล่านั้นเป็นสมมุติเข้ากันได้สนิท ส่วนจิตของท่านเป็นวิมุตติ อะไรจะเข้าไปเกี่ยวไม่ได้เลย เรียกว่าอรหันต์ นอกสมมุติไปเรียกร้อยแล้ว เป็นแต่เพียงว่าครองขันธ์อยู่เฉยๆ พวกกันเข้าใจหรือยังที่พูดนี้ นี่ละจิตให้มันแยกได้ขนาดนั้นซี

อย่างที่เขากล่าวมาว่าหลวงปู่มั่นท่านเป็นอรหันต์ ยังเห็นท่านฉันหมาก เขากล่าวมาอู๊ย ทุกข์ อนิจจัง อย่างงั้นซี คือพระอรหันต์ต้องไม่ฉันหมากจึงเรียกว่าอรหันต์ ถ้าฉันพวกนี้ไม่ฉันหมากกันพวกนี้เป็นอรหันต์กันทั้งหมดซี ใครฉันหมากก็พวกนั้น ออ๊ย เช่ที่สุดเลย เข้าใจไหมล่ะ นี่อรหันต์เธอเหล่านี้ มันไม่ได้กินหมากกันเลยใช่ไหม เป็นอรหันต์ทั้งๆ ที่แบกกิเลสอยู่นะ อรหันต์แบกกิเลสเข้าใจไหม อรหันต์พวกเรา แยกซีเวลาจิตมันเข้าใจของมัน มันแยกหมดนะ ไม่มีใครมาบอกก็รู้อย่างที่ว่าท่านบรรลुरुธรรมดวงขึ้นมานี้ท่านทูลถามพระพุทธเจ้าหาอะไร อันเดียวกันแล้ว อย่างเดียวกันแล้ว ถาม

ท่านหาอะไรเท่านั้นพอ สนุทธิอุโก รู้เองเห็นเองประกาศข้างขึ้นมาตามพระโอวาทที่สอนไว้ว่า สนุทธิอุโก ผู้ปฏิบัตินั้นและจะเป็นผู้รู้เองเห็นเอง ผู้ไม่ปฏิบัติรู้ไม่ได้ นั้น ก็อย่างนั้นแหละ

นี่ละพุทธศาสนาของเราที่เลิศเลอสุดยอด ฟุ้งง้อทั้งหลายให้จับให้มัน แม่นยำแล้วพุทธศาสนาของเรา ไม่มีอะไรผิดเพี้ยนเลย พระโอวาทที่สอนสอนด้วยความถูกต้องจริงๆ จากจิตที่บริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้า ทรงรู้ทรงเห็นอย่างเต็มพระทัย นำออกมาสอนนี้ถูกต้องไปหมดเลย ไม่ได้เหมือนคลังกิเลส กิเลสเต็มหัวใจ ลูบๆ คลำๆ คำดำคำขาว งูๆ ปลาๆ จะว่าอะไรมันไม่ถนัดใจฟาดทั้งงูทั้งปลาไปด้วยกันเสีย งูๆ ปลาๆ นี่ละศาสนาล้างของกิเลส ศาสนาพระพุทธเจ้าเป็นอย่างงั้น ไม่ถามใครเลย ผางมารู้ทันที นี่ละธรรมที่เป็นของที่ว่าเลิศเลอ วันนี้เอาเท่านั้นละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ